

2022/2032(INI)

1.7.2022

MNENJE

Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

za Odbor za regionalni razvoj

o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji v EU: osmo poročilo o koheziji
(2022/2032(INI))

Pripravljavec mnenja: Dacian Cioloș

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za regionalni razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da so kmetijski in živilski sektor prizadele številne krize, kot so podnebna kriza, trgovinske vojne, posledice pandemije in vpliv vojne v Ukrajini, skupaj z zvišanjem cen energije, surovin in zalog; poleg tega poudarja, da so različne krize posebni izzivi za kohezijsko politiko in evropsko solidarnost, saj destabilizirajo kmetijski sektor in so zaradi njih prehranska varnost v EU, kmetijska proizvodnja Unije in preskrba s hrano v tretjih državah manjše, povečujejo pa tveganje splošne gospodarske staglacije, kar bo poudarilo in povečalo zaznane razlike v blaginji med državami in regijami EU, zlasti na podeželju, ki je še posebej izpostavljeno tveganju izgube delovnih mest in revščine; poudarja, da vse te krize vplivajo na gospodarski in socialni razvoj kmetijskih območij ter s tem na socialno in teritorialno kohezijo; zato poudarja, da se je treba nemudoma in ustrezno odzvati na nujne potrebe in prihodnje grožnje, pri tem pa izkoristiti instrumente v okviru skupne kmetijske politike in kohezijske politike;
2. opozarja na ključno vlogo, ki so jo imeli in jo imajo kmetje in agroživilski sektor, še posebej med pandemijo covid-19, in to kljub temu, da so se sami soočali s skokovito rastjo vhodnih stroškov in logističnimi preprekami, pri zagotavljanju stalnega dostopa do kakovostne in cenovno dostopne hrane, zlasti v kratkih dobavnih verigah in za lokalno pridelano hrano; zato meni, da bi bilo treba razviti lokalno oskrbo, tako da bi bila stalna, saj se s tem zagotovijo večji dohodki kmetov, potrošniki pa imajo dostop do kakovostnih proizvodov;
3. želi spomniti, da bi lahko ekološki prehod v proizvodnji hrane koristil vsem – primarnim proizvajalcem, okolju in celotni družbi; zato poudarja, da lahko evropski zeleni dogovor, zlasti strategija „od vil do vilic“, pripomore k bolj usklajenemu, povezanemu in trajnostnemu razvoju v EU;
4. pozdravlja vlogo delavcev migrantov med pandemijo, ki so našim kmetom pomagali v delovno intenzivnih kmetijskih panogah;
5. poudarja, da je podeželje zaradi pandemije covid-19 postalo privlačnejše za ljudi iz drugih predelov, s čimer so se ustvarili pogoji za preobrat nekaterih negativnih trendov, ki vplivajo na podeželje; poziva države članice, naj glede tega več pozornosti in sredstev namenijo razvoju teh regij, zlasti na področjih, kot je razvoj digitalne infrastrukture v regijah, kjer je gostota internetnega dostopa pod povprečjem EU;
6. poudarja, da je treba na ravni EU učinkovito in usklajeno izvajati načrt izrednih ukrepov za zagotavljanje preskrbe s hrano in prehranske varnosti v kriznih časih, kot je navedeno v sporočilu Komisije o tem (COM(2021)0689);
7. poudarja, kako pomembno je povečati odpornost agroživilskega sistema Unije in ga opremiti s potrebnimi orodji in prožnostjo za soočanje z novimi krizami, kot je ruska agresija proti Ukrajini, in sicer z vlaganjem v raziskave in inovacije, tehnično pomoč kmetom pri dostopu do različnih oblik financiranja digitalizacije, promocijske kampanje

za rast ekološkega sektorja in prehod na bolj trajnostno in teritorialno povezano kmetijstvo; opozarja, da je treba primarno zagotoviti prehransko varnost v Evropski uniji in po svetu, zlasti v ranljivih tretjih državah, pa tudi na odgovornost Unije do tretjih držav, ki so odvisne od uvoza hrane; v zvezi s tem poudarja, da je polna izraba potenciala evropske trajnostne kmetijske proizvodnje pogoj za prehransko varnost naše celine;

8. ugotavlja, da kohezijska politika in regionalne okoljske strategije ponujajo priložnosti za podporo trajnostnim naložbam kmetov in upravljavcev gozdov za prilagajanje podnebnim spremembam, zlasti za preprečevanje poplav, suše in požarov; predlaga, naj se te priložnosti v prihodnosti poudarijo, da bi države članice in regionalne organe spodbudili k njihovemu polnemu izkoriščanju;
9. želi spomniti na pozitiven vpliv, ki ga je skupna kmetijska politika imela na evropske regije v zadnjih 60 letih, zlasti na blažitev demografskih trendov; poziva Komisijo, naj okrepi dopolnjevanje, usklajevanje, prožnost in skladnost ter sprejme medsektorski pristop k vsem evropskim politikam za izvajanje skladov EU, naj prednostno obravnava pospeševanje sinergij in dostopa do sredstev, zlasti za kohezijsko in kmetijsko politiko, vključno s projekti, ki se financirajo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, tako da zagotovi usklajevanje, dopolnjevanje in skladnost na področju razvoja podeželja, trajnosti kmetijstva in teritorialne kohezije; poudarja potrebo po učinkovitem usklajevanju med evropskimi in nacionalnimi politikami, pa tudi zmanjšanju upravnih bremen med izvajanjem, da bi regije in ozemlja v celoti izkoristile priložnosti, ki jih ponujajo ti finančni instrumenti;
10. ugotavlja, kako pomembno je poudariti, da se razvoj podeželja v otoških regijah sooča s posebnimi izzivi;
11. poudarja, kako pomembna je kohezijska politika EU za podeželska območja, kjer živi skoraj 30 % prebivalstva EU in ki predstavljajo več kot 80 % njenega ozemlja; opozarja, da so naša podeželska območja osrednjega pomena za našo proizvodnjo hrane in del bogastva naše celine; poudarja vlogo, ki bi jo morala imeti dolgoročna vizija za podeželska območja EU pri spodbujanju sinergij med različnimi politikami EU, tako da se vzpostavi okvir za prožno sodelovanje med organi in deležniki, ki bo temeljilo na stalni pomoči kmetom, ter se izvajajo pobude iz akcijskega načrta za podeželje; poudarja pomen partnerskega načela in vključevanja lokalnih in regionalnih akterjev v načrtovanje, izvajanje in spremljanje razvoja podeželja in teritorialne kohezije; poudarja, kako pomembno je določiti usklajene in primerljive cilje kohezijske politike in skupne kmetijske politike; poudarja, da bi bilo treba v teh procesih upoštevati vidik spola;
12. ugotavlja, da depopulacija negativno vpliva na socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo EU, zlasti na podeželskih in oddaljenih območjih; poudarja, da to povečuje tako gospodarsko izključenost kot tudi tveganje revščine in socialne izključenosti; zato poziva Komisijo in države članice, naj več sredstev iz sklada za regionalni razvoj in sredstev za kohezijsko politiko namenijo financiranju podeželskih območij;
13. poudarja, da je kmetijski sektor pomemben za ustvarjanje delovnih mest in zagotavljanje sredstev za preživetje na podeželju ter da je potreben boj proti

depopulaciji in zapuščanju podeželskih območij, ki sta še posebej obsežna v oddaljenih in gorskih regijah zaradi nizkega dohodka in proizvodnega potenciala kmetijskih dejavnosti na teh območjih; poudarja problem staranja prebivalstva v Uniji, ki bi se lahko v prihodnjih letih še zaostрил; poudarja pomen spodbujanja ukrepov za stabilizacijo števila prebivalstva na podeželju s ciljno usmerjenimi politikami in dodelitvijo potrebnih sredstev, z ustvarjanjem in omogočanjem pogojev, ki so ugodni za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in privabljanje novih prebivalcev in mladih na podeželska območja ter spodbujanje zaposlovanja mladih v kmetijskem sektorju, z zmanjšanjem razlik v plačah med kmetijstvom in drugimi sektorji, z iskanjem rešitev za zagotovitev finančnih nadomestil za kmete v skladu s pospešenim naraščanjem cen, s povečanjem produktivnosti dela in konkurenčnosti podjetij, izboljšanjem digitalne povezljivosti prek visokozmogljivih omrežij na podeželju, s povečanjem financiranja za posodobitev in digitalizacijo kmetijstva in živilnoredje ter izboljšanjem kakovosti življenja, tako da se spodbujajo naložbe v infrastrukturo, zlasti v zdravstveno, šolsko in cestno infrastrukturo ter storitve;

14. poudarja, da je treba še naprej vlagati v digitalni in zeleni prehod ter v inovacije in usposabljanje za znanja in spretnosti na podeželju, da bi zmanjšali razlike med podeželskimi in mestnimi območji ter povečali privlačnost in dinamičnost podeželskih območij na splošno; obžaluje, da ima danes le eden od šestih ljudi na podeželskih območjih Unije dostop do zelo hitrih širokopasovnih omrežij; poudarja, da prehod na digitalni in posodobljeni kmetijski model ne bo mogoč brez izboljšanja povezljivosti podeželskih območij EU; poudarja vlogo lokalnih organov, delavcev in podjetij v manj razvitih regijah pri zagotavljanju izobraževanja in usposabljanja, da bi prebivalce boljše pripravili na nove izzive, kar bi lokalnim organom, delavcem in podjetjem pomagalo, da se lažje soočijo z izzivi, ki so pred manj razvitimi regijami; ugotavlja, da digitalna preobrazba po Evropi še vedno poteka neenakomerno; poudarja, da je treba nujno okrepiti temeljne digitalne zmogljivosti EU;
15. ugotavlja, da je za boj proti socialni in digitalni izključenosti prebivalstva v regijah nujno izboljšati dostop do okolju prijaznega prevoza in storitev na podeželskih in oddaljenih območjih; zato poziva države članice, naj priznajo pomen podeželskih in oddaljenih območij glede na njihovo raznolikost ter naj jim pomagajo razviti ves potencial s spodbujanjem naložb v lokalno gospodarstvo, spodbujanjem podjetništva in izboljšanjem tamkajšnje infrastrukture;
16. ugotavlja, da so manj razvite regije precej bolj odvisne od zaposlovanja v kmetijstvu, zaradi česar čutijo večji negativni vpliv gospodarskega prestrukturiranja in modernizacije kmetijstva, ki zahteva manj delovne sile; zato je treba preučiti nove možnosti, da ljudje ostanejo na teh območjih, kot je razvoj podeželskega turizma;
17. opozarja, da lahko opuščanje zemljišč negativno vpliva na biotsko raznovrstnost, saj se s kmetijskimi praksami ohranjajo visoka biotska raznovrstnost habitatov in krajinske značilnosti;
18. poudarja pomembno vlogo programa LEADER na podeželskih območjih z vključevanjem lokalnih akterjev v oblikovanje in izvajanje strategij, odločanje in dodeljevanje sredstev za razvoj njihovih podeželskih območij; ugotavlja, da lahko pobude skupnosti in državljanov znatno podprejo lokalno gospodarstvo in socialno

kohezijo, ekološki prehod ter blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje; poleg tega ugotavlja, da so lahko lokalne akcijske skupine in program LEADER glavna orodja za doseganje teh ciljev; poziva države članice, naj okrepijo program LEADER, zlasti njegov proračun, in zagotovijo, da se bodo njegova finančna sredstva porabila za projekte na terenu;

19. poudarja, da je treba bolje preučiti vpliv podnebnih sprememb na evropske regije, zlasti na kmetijski sektor, in se temu prilagoditi, saj je resno ogrožena prihodnost teh regij;
20. poudarja, da imata vprašanji enakosti in vključevanja še pomembnejšo vlogo pri regionalnem razvoju; poudarja posebno vlogo mladih v kohezijski politiki;
21. poudarja, da so nekatere države članice bolj prizadete zaradi posledic vojne v Ukrajini, in poziva Komisijo, naj dodeli dodatna sredstva, potrebna za izvajanje kohezijske politike v teh državah, s poudarkom na prožnosti pri prenosih med različnimi skladi, kjer sredstva niso bila porabljena;
22. poudarja, da razlike v razvoju med državami članicami in regijami EU nesorazmerno vplivajo na ženske; ugotavlja, da je treba podjetnicam na podeželju nujno zagotoviti spodbudno okolje, vključno s pravno in politično podporo, ki jim bo omogočilo boljši dostop do informacij, znanja in spretnosti ter olajšalo dostop do finančnih virov, to pa bo omogočilo ustvarjanje več delovnih mest na podeželju;
23. poziva Komisijo, naj opredeli in izvede potrebne ukrepe za prožnost, da bi zagotovila prenos neporabljenih sredstev EU in jih usmerila v različne kmetijske sektorje, zlasti za razvoj sektorja predelave surovin ter za okrepitev kratkih dobavnih verig in trgovine z lokalno pridelano hrano;
24. želi spomniti, da člen 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki obravnava ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, določa, da je treba dati prednost podeželskim območjem; vendar ugotavlja, da podeželska območja in njihove posebne potrebe pri dodeljevanju kohezijskih sredstev niso dovolj upoštevana; zato poziva Komisijo, naj razmisli o oblikovanju jasne metodologije za ocenjevanje deleža kohezijskih sredstev, ki bodo dodeljena podeželskim območjem;
25. poudarja, da je treba povečati število delovnih mest, ki jih lahko zapolnijo ukrajinski begunci, in poziva Komisijo, naj s tem namenom oblikuje nujno potrebne politike in ukrepe;

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	30.6.2022
Izid končnega glasovanja	+: 35 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Mazaly Aguilar, Carmen Avram, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Krzysztof Jurgiel, Camilla Laureti, Norbert Lins, Chris MacManus, Maria Noichl, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Marc Tarabella, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Asim Ademov, Eric Andrieu, Franc Bogovič, Lena Düpont, Claude Gruffat, Pär Holmgren, Tilly Metz, Alin Mituța, Tonino Picula, Michaela Šojdrová, Tom Vandenkendelaere
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Vlad Gheorghe, Ondřej Kovařík, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev)

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

35	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Lena Düpont, Norbert Lins, Tom Vandenkendelaere, Asim Ademov, Anne Sander, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Simone Schmiedtbauer, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
S&D	Eric Andrieu, Carmen Avram, Isabel Carvalhais, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas, Tonino Picula, Marc Tarabella
Renew	Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Alin Mituța, Vlad Gheorghe, Ondřej Kovařík
Verts/ALE	Benoît Biteau, Tilly Metz, Martin Häusling, Pär Holmgren, Claude Gruffat
ECR	Bert-Jan Ruissen
The Left	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus
NI	Dino Giarrusso

2	-
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani